

Pedagogisch werkplan Hoera Grathem

Inhoud

1. Pedagogisch werkplan Hoera Grathem	3
2. Groepsindeling	3
3. Drie-uursregeling	3
4. Vaste gezichtencriterium	4
5. Dagritme.....	4
6. Voor- en vroegschoolse educatie	5
7. Externe activiteiten.....	8
8. Lokale samenwerking.....	8
7.1 Samenwerking onderwijs	8

1. Pedagogisch werkplan Hoera Grathem

Hoera Grathem biedt dagopvang aan kinderen vanaf 6 weken tot 4 jaar. Het peuterprogramma voor kinderen van 2 tot 4 jaar zit hierin geïntegreerd. Dit pedagogisch werkplan biedt de pedagogisch medewerkers een leidraad bij de uitvoering van hun werk. Het werkplan is een concretere uitwerking van het pedagogisch beleidsplan, gericht op de locatie.

2. Groepsindeling

Binnen Hoera Grathem wordt er gewerkt met één verticale groep.

Leeftijd	Maximale groepsgrootte	Aantal medewerkers
0-4 jaar	16 kinderen Max. 8 kinderen tot 1 jaar	1, 2, 3 of 4 Afhankelijk van de leeftijden van de kinderen

3. Drie-uursregeling

Binnen Hoera kindercentra kan, overeenkomstig met de wet kinderopvang maximaal 3 uur afgeweken worden van de BKR wanneer sprake is van minimaal 10 uur aaneengesloten opvang. Er zullen dan minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers worden ingezet.

Voor elke groep is er een basisrooster. In het basisrooster zijn begin- en eindtijden van de pedagogisch medewerkers opgenomen. De pauzetijd bedraagt op alle groepen 45 minuten. Zodra de kinderen met een flexibel contract aangemeld zijn, wordt het basisrooster door de personeelsplanning (indien nodig) aangepast. De begin- en eindtijden uit het basisrooster kunnen dan veranderen, naar gelang het aantal kinderen met een flexibel contract er aangemeld zijn per dag.

In de verticale groep proberen we zoveel mogelijk af te stemmen op het ritme van de baby 0-1 jaar. Gedurende de hele wenperiode wordt er gewerkt met "mentor-zorg". Dit betekent dat de eerst aangewezen persoon de volledige zorg van de baby op zich neemt. Deze medewerker is steeds in de fysieke nabijheid van het kind. Begin- eind en pauzetijden van de pedagogisch medewerker worden aangepast aan het ritme van de baby. Na vier weken introduceert deze de tweede mentor die dan ook de verzorging voor het kind op zich kan nemen. In het begin van deze introductie is de mentor fysiek in beeld voor de baby. De baby heeft dus twee vaste gezichten.

Op alle groepen is de insteek om kindvolgend te pauzeren. Hierbij wordt er gekeken naar het individuele kind, maar ook naar de groep in zijn geheel. Indien dit niet haalbaar is, wordt er teruggevallen op onderstaande schema's.

Dag	Afwijking BKR ochtend	Afwijking BKR tijdens pauze	Afwijking BKR middag
Maandag	7.30-8.30 uur	12.30-14.00 uur	17.00-17.30 uur
Dinsdag	7.30-8.30 uur	12.30-14.00 uur	17.00-17.30 uur
Woensdag	7.30-8.30 uur	12.30-14.00 uur	17.00-17.30 uur
Donderdag	7.30-8.30 uur	12.30-14.00 uur	17.00-17.30 uur
Vrijdag	7.30-8.30 uur	12.30-14.00 uur	17.00-17.30 uur

Bovengenoemde momenten waarop afgeweken wordt, worden steeds kritisch bekeken en zo nodig bijgesteld. Bij de afweging om af te wijken, wordt er rekening gehouden met

het kwalitatieve oogpunt; we kijken naar wat er nodig is op de groep. We houden hierbij rekening met het aantal aanwezige kinderen, de samenstelling van de groep en het aanbod van dat moment. Op deze manier dragen we zorg voor de emotionele veiligheid en behoeften van alle kinderen. De manager is de eindverantwoordelijke m.b.t. deze drie-uursregeling.

4. Vaste gezichtencriterium

Vaste groepen en vaste gezichten dragen bij aan een stabiele, veilige omgeving voor het kind. Net als vaste ruimten en een vast dagritme. Als het vaste gezicht er niet is, kan de emotionele veiligheid zo goed mogelijk gewaarborgd worden door een andere, voor het betreffende kind, vertrouwde beroepskracht op de groep te laten werken. Dit doen we alleen als er geen ander vast gezicht beschikbaar is. Wanneer het vaste gezicht, dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof, langer dan vier weken afwezig is, wordt er een nieuw vast gezicht toegewezen.

We streven ernaar om oproepkrachten aan locaties te koppelen, waardoor de oproepkracht als vertrouwde beroepskracht kan fungeren voor het kind.

Inzet van beroepskrachten in opleiding als vast gezicht

De komst van de nieuwe wetgeving maakt het mogelijk om een beroepskracht in opleiding in te zetten als vast gezicht. Wij hebben ervoor gekozen om alleen beroepskrachten in te zetten als vast gezicht. Wanneer het in uitzonderlijke situaties nodig is om toch een beroepskracht in opleiding in te zetten als vast gezicht, doen we dit volgens de wettelijke kaders. Deze kaders staan uitgewerkt in het document 'Instemmingsformulier beroepskracht in opleiding als vast gezicht' en worden opgenomen in het ontwikkelplan van de beroepskracht in opleiding.

Wanneer het vaste gezicht afwezig is, hanteren we voor de vervanging onderstaande volgorde:

1. Een ander vast gezicht van het kind;
2. Een beroepskracht van de groep van het kind;
3. Een beroepskracht van een aangrenzende groep van het kind;
4. Een beroepskracht van de locatie van het kind;
5. Een oproepkracht die gekoppeld is aan de locatie van het kind;
6. Een oproepkracht die beschikbaar is.

5. Dagritme

Daar waar we met baby's werken wordt zo veel mogelijk kindvolgend gewerkt. Er wordt zowel gekeken naar de behoefte aan voeding en slaap, alsook naar de ontwikkeling van de baby.

Terugkerende activiteiten voor dreumesen en peuters zijn:

- Kringgesprek;
- Keuzeactiviteit;
- Gezamenlijk fruit- en drinkmoment;
- Taalstimuleringsactiviteit;
- Spel (buiten en/of binnen);
- Dagdeel afsluiting;
- Gezonde lunch.

Rusten in de peutergroep

Sommige peuters slapen niet meer 's middags, maar hebben wel behoefte aan een rustmoment. In het dagritme van de peutergroep houden we hier rekening mee. Tussen de middag vindt er een rustmoment plaats in de groep. Er wordt dan rustgevende muziek opgezet en het licht wordt gedimd. De peuters kunnen dan rusten op een yogamatje of stretcher. Deze worden in een hoekje van de ruimte geplaatst. Sommige kinderen doezelen een beetje of vallen in slaap tijdens het rustmoment. De pedagogisch medewerk(st)er is tijdens het rustmoment ook in de ruimte aanwezig en doet met de kinderen die niet rusten een begeleide en rustige activiteit aan de hoge tafel.

6. Voor- en vroegschoolse educatie

Visie op voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Voorschoolse educatie (VE) is bedoeld voor peuters van 2 en 3 jaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de facilitering en indicering van VVE. Een VVE-indicatie wordt afgegeven door de jeugdarts of verpleegkundige van het consultatiebureau. De indicatie wordt gegeven aan kinderen waarvan de verwachting is dat er zonder VVE een taalachterstand ontstaat.

Het VVE-beleid binnen Hoera kindercentra wordt vormgegeven door zes VVE-kwaliteitsaspecten:

- Algemene informatie over de voorschool in het kader van de voorschoolse educatie;
- Ouderbetrokkenheid bij het voorschoolprogramma;
- De kwaliteit van de uitvoering van de voorschoolse educatie;
- De ontwikkeling, begeleiding en zorg;
- De kwaliteitszorg binnen de voorschool;
- De doorgaande lijn.

Het aanbod van 960-uur

Hoera Grathem is een VVE-locatie. Het aanbod bestaat uit 4 dagdelen van 4 uur. Een dagdeel start om 8.30 uur en eindigt om 12.30 uur.

Het stimuleren van de ontwikkeling

Het VVE-programma van Uk & Puk is een totaalprogramma, dit wil zeggen dat het gericht is op de brede ontwikkeling van kinderen. Er wordt gewerkt met betekenisvolle thema's. Ieder thema wordt ingeleid door Puk. Puk is een pop die woont in de peutergroep. Puk maakt dezelfde dingen mee als de peuters en is voor de kinderen een maatje en praatknuffel. Puk zorgt voor herkenbaarheid en biedt hiermee veiligheid.

In ieder thema is er aandacht voor de vier ontwikkelingsgebieden: sociaal-emotioneel, taal-spraak, motoriek en rekenprikkel. Voor iedere activiteit worden er doelen gesteld die aansluiten bij deze ontwikkelingsgebieden. De activiteiten doen een beroep op de actieve betrokkenheid van kinderen. Ze worden gestimuleerd om zelf ontdekkingen te doen en er wordt op allerlei manieren taal uitgelokt. Binnen een activiteit wordt er daar waar nodig gedifferentieerd in niveau. Iedere activiteit is uit te bereiden, doordat het een moeilijkere variant heeft. Er zijn verschillende soorten activiteiten: spel, spel in de themahoek, ontdekken, knutselen, voorlezen, kring, expressie en bewegen. De activiteiten worden aangeboden in verschillende werkvormen: grote groep, kleine kring, individueel, in de groepsruimte of buiten de groepsruimte.

Spel en spelbegeleiding in de sociaal-emotionele ontwikkeling

Tijdens het vrij spel mogen de kinderen zelf een activiteit kiezen. Kinderen krijgen hierbij vrijheid in spel en materiaal keuze. De materialen in de ruimte sluiten aan bij de ontwikkelingsfase waarin de peuters zich bevinden en zijn zo opgesteld dat zij hen aanzetten tot spel. Bij vrijspelen volgen de pedagogisch medewerkers de kinderen en spelen daar waar mogelijk mee. Wanneer ze meespelen zoeken ze naar kansen om kinderen te helpen hun spel uit te bereiden of andere kinderen bij het spel te betrekken.

Taal en begeleiding

In de peutergroep wordt er veel voorgelezen in de grote- en kleine kring. Voorlezen stimuleert de taalontwikkeling, de spel- en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Ook wordt er bij ieder thema gewerkt met thema woorden. In iedere activiteit komen een aantal van deze woorden nadrukkelijk aan bod. Woorden die kinderen zelf aangeven bij hun beleving van het thema worden toegevoegd. De themawoorden worden gevisualiseerd met echte materialen en/of afbeeldingen. De taalstimulering vindt ook plaats binnen het spel van de kinderen, waarin de pedagogisch medewerker een actieve en begeleidende rol aanneemt. De interactie tussen kinderen onderling als de interactie tussen het kind en de pedagogisch medewerker worden hierbij gestimuleerd.

Motoriek en begeleiding

Buitenspelen en bewegen is een onmisbaar onderdeel in de peutergroep. Kinderen krijgen de ruimte om te klauteren, te rennen, met verschillende materialen te experimenteren en te oefenen met rijdend materiaal. Samen plezier beleven aan de motorische activiteiten staat voorop. We streven ernaar om elke dag, ongeacht het weer, even naar buiten te gaan. Hierdoor ervaren de kinderen de verschillende weersomstandigheden. Ook binnen worden er verschillende activiteiten aangeboden om de senso-, kleine- en grote motoriek te stimuleren, dit kan zowel in de groepsruimte als in de hal- of speelzaal plaatsvinden.

Rekenprikkel en begeleiding

Spelenderwijs maken de peuters kennis met vaardigheden van de beginnende rekenontwikkeling en ruimtelijke oriëntatie. In de dagelijkse structuur worden hiervoor kansen gegrepen, zoals het samen tellen in verschillende situaties. Tijdens het fruitmoment worden gelegenheden aangegrepen om begrippen als meeste, minste, veel en weinig te benoemen. Ook worden er diverse spelactiviteiten en spelmaterialen aangeboden om de kinderen te prikkelen.

Extra stimulering kinderen met een VVE-indicatie

Voor kinderen met een VVE-indicatie is er extra aandacht tijdens groepsuren. Voor ieder kind wordt een handelingsplan opgesteld waarin concreet staat omschreven aan welke doelen er wordt gewerkt, op welke manier en met welke frequentie. Voor kinderen met een VVE-indicatie worden activiteiten regelmatig herhaald. In de themaplanning wordt bij een activiteit genoteerd op welke manier er speciale aandacht is voor ieder VVE-kind. Er wordt hierbij een koppeling gemaakt met het handelingsplan van het kind. Tevens worden kinderen met een VVE-indicatie bij activiteiten extra uitgenodigd om deel te nemen en is er speciale aandacht voor het uitlokken van taal. In kleine groepjes of individueel worden nieuwe woorden aangeleerd vanuit het vierfasemodel: voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren.

Het volgen van de ontwikkeling

Zoals in het pedagogisch beleidsplan beschreven, volgen we de ontwikkeling van kinderen tussen de 2 en 4 jaar met het observatie- en registratiesysteem 'Kijk!'. Om de voortgang van kinderen met een VVE-indicatie intensief te volgen, wordt er door de mentor twee keer per jaar een Kijk-registratie ingevuld. Na deze Kijk-registratie volgt

een gesprek met ouders. De informatie uit deze registratie geeft pedagogisch medewerkers handvatten om hun handelen en het aanbod van activiteiten aan te passen. Ook kan de informatie uit een Kijk-registratie waardevol zijn voor de doelen in een handelingsplan. Zoals hierboven beschreven wordt er voor ieder kind met een VVE-indicatie een handelingsplan opgesteld. De gestelde doelen in het handelingsplan worden ieder kwartaal geëvalueerd en indien nodig opnieuw geformuleerd. In de evaluatie wordt er gekeken of de aangeboden begeleiding effect heeft gehad. Ouders worden meegenomen in deze evaluatie. Wanneer er meer begeleiding nodig is dan wordt, altijd in overleg met ouders, de expertise van externe samenwerkingspartners aangevraagd. De GGD en Hoera hebben twee maandelijks een overleg waarbinnen alle VVE-kinderen en de voortgang van de ontwikkeling worden besproken. Naast de pedagogisch medewerker of assistent-leidinggevende en de JGZ-verpleegkundige, sluit op vraag de intern begeleider van school ook aan bij dit VVE-overleg.

De fysieke ruimte en het spelmateriaal

In iedere peutergroep van Hoera komen vijf hoeken terug: de huishoek, de bouwhoek, de leeshoek, de exploratiehoek en de creatieve hoek. Daar waar mogelijk wordt er voor ieder thema een (extra) themahoek of thematafel ingericht. Binnen ieder thema wordt er gekeken welke toevoegingen er nodig zijn om het thema in de hoeken terug te laten komen. Zo maken de kinderen op verschillende manieren kennis met themawoorden en de taal en materialen die horen bij het thema. De themawoorden krijgen daarnaast altijd een centrale plek in de groep, waar ze, gekoppeld aan voorwerpen of afbeeldingen, goed zichtbaar zijn voor de kinderen. Wanneer kinderen vanuit hun belevingswereld toevoegingen hebben aan een thema, dan is hier altijd ruimte voor en wordt er op dit initiatief ingegaan.

De materialen die in de peutergroepen gebruikt worden, liggen op kind hoogte in open kasten. Zo kunnen kinderen de materialen zelf pakken en ervaren ze vrijheid in materiaalkeuze. De materialen sluiten aan bij de ontwikkelingsfase waarin de peuters zich bevinden.

De doorgaande lijn

Wanneer het kind bijna vier jaar wordt, dan wordt het Kijk-registratieformulier overgedragen naar de basisschool. Ouders geven hiervoor schriftelijk toestemming op het Kijk-registratieformulier. De overdracht naar school betreft altijd een warme overdracht, welke door de mentor verzorgd wordt. We doen dit zodat alle informatie zo zorgvuldig mogelijk overgedragen wordt en het kind zo optimaal mogelijk kan starten op de basisschool.

Daarnaast komt de intern-begeleider van school ongeveer een half jaar voordat een kind met een VVE-indicatie naar de basisschool gaat, na toestemming van ouders, het kind observeren in de peutergroep. De intern-begeleider kan op deze manier een inschatting maken van wat het kind 'extra' nodig heeft voor een goede start in het onderwijs.

Ouderbetrokkenheid VVE

Ouders worden op verschillende manieren uitgenodigd om thuis activiteiten met hun kind te doen die de (taal)ontwikkeling stimuleren. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Ouders worden gestimuleerd een gratis abonnement bij de bibliotheek af te sluiten voor hun kind. In de ouderbrieven over de thema's worden ouders geïnformeerd over de voorleesboekjes, liedjes, versjes en woorden die worden aangeboden. Zo kunnen ze hier thuis ook mee aan de slag.

- Voor ouders waarvan de kinderen nauwelijks of niet de Nederlandse taal beheersen zijn er pictogrammen beschikbaar die de eerste basiswoorden aanduiden en die belangrijk zijn binnen de groep.
- Ouders worden bij elke themaperiode uitgenodigd om in de groep te komen kijken naar de verschillende hoeken en activiteiten die zijn ondernomen. Ook worden er via Hoera ouderportaal foto's gedeeld.

Naast het aanbod van activiteiten thuis, worden er ook regelmatig ouderbijeenkomsten georganiseerd door Hoera, vaak in samenwerking met andere partners. Enkele voorbeelden hiervan zijn: ouderbijeenkomsten rondom opvoedthema's als positief opvoeden, logopedie en fysiotherapie; ouderbijeenkomsten rondom taalontwikkeling, woordenschat en interactief voorlezen.

7. Externe activiteiten

Binnen Hoera Grathem worden er regelmatig activiteiten georganiseerd. Kinderen verlaten dan de stamgroep om mee te doen aan een activiteit in een andere ruimte bijvoorbeeld in de kleutergroep. Van te voren worden de kinderen ingedeeld bij een activiteit. De pedagogisch medewerkers bereiden de kinderen voor op het verlaten van de stamgroep. De ouders worden tijdig door de pedagogisch medewerkers geïnformeerd over deze activiteit en indien nodig wordt er een beroep gedaan op ouderhulp om deze uitstapjes mogelijk te maken. Bij het verlaten van de stamgroep wordt ten alle tijden de checklist gevolgd.

8. Lokale samenwerking

Hoera richt zich op de opvang én ontwikkeling van kinderen. We doen dat allereerst samen met ouders, maar bewust ook met onderwijs, verenigingen en welzijn. We streven naar kindcentra waar kinderen van nul tot dertien jaar met elkaar spelen, leren en zich ontwikkelen. Waar wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie en waar kinderen terecht kunnen voor een zo breed mogelijk pakket aan activiteiten op het gebied van educatie, opvang, welzijn en ontwikkeling. Zodat ook kinderen die extra zorg of aandacht nodig hebben, zo veel mogelijk in de eigen omgeving kunnen opgroeien. Bij voorkeur zijn onze locaties te vinden in een basisschool, sportcomplex of andere maatschappelijke voorziening. Door deze brede lokale samenwerking ontstaan meer mogelijkheden om de ontwikkeling van kinderen optimaal te begeleiden én om de voorzieningen in het dorp zo breed mogelijk te (be)houden.

7.1 Samenwerking onderwijs

De dagopvanggroepen werkt steeds intensiever samen met de groepen 1 en 2 van basisschool De Klink In samenwerking met groep 1-2 zullen er gezamenlijke thema's en daarbij behorende activiteiten worden uitgevoerd.

Deze activiteiten vinden plaats in de aangrenzende gang en in de klaslokalen van de basisschool.